

Nuoren luottarin tukimateriaali

Päätöksenteko – Tavoitteesta päätökseksi

POHDI

- Mitä haluat saavuttaa seuraavan neljän vuoden aikana?
- Mitä askeleita tavoitteeseen pääseminen edellyttää?

Usein luottamuselinten päätöksenteko rytmittyy vuosittaisten päätösten mukaan. Keskusteluissa pyörivät talousarvio, toimintasuunnitelmat, tilinpäätökset ja muut vastaavat.

Aika kuluu nopeasti ja helposti omat tavoitteet hukkuvat ja oma vaikuttamistyö keskittyy vain niihin asioihin, joita esityslistoilla näkyy.

Kannattaa pysähtyä miettimään omaa unelmien seurakuntaa ja millaisia asioita itse haluaisi olla seurakunnassa toteuttamassa.

POHDI

- Kuka kokoaa esityslistat ja valmistelee esitykset?
- Millainen kokousrytmi on?
- Pitääkö tavoitteisiini varata määrärahoja?

On tärkeää osata reagoida eteen tuleviin päätöksiin, mutta vaikuttaminen on myös proaktiivista toimintaa, eli voit itse nostaa keskusteluun sinulle tärkeitä teemoja.

Hyvällä valmistelulla pääset pitkälle. Mieti päätöksenteon kulkua seurakunnassasi ja esimerkiksi sitä keiden kaikkien on asiasta päätettävä jotta tavoitteesi toteutuu? Millaisen budjetin tavoitteesi tarvitsee ja miten se voisi tukea muuta seurakunnan toimintaa?

Ole avoin ja keskustele tavoitteistasi esimerkiksi esityksiä valmistelevien virkamiesten kanssa hyvissä ajoin.

HAHMOTA KOKONAISUUS

- Keitä päätös koskee ja keihin se vaikuttaa?
- Ketkä valmistelevat päätöksen?
- Kuka voisi ajaa asiaa kanssasi?
- Millaiset argumentit toimivat eri ryhmiin?

Yksin ei voi tehdä päätöksiä. Tehokas vaikuttaminen edellyttää kokonaisuuden hahmottamista.

Keiden kanssa kannattaisi tehdä yhteistyötä jotta esitys menee läpi? Miksi olet valinnut juuri nämä tavoitteet ja miten voisit vakuuttaa muut ajatuksistasi? Kannattaa myös pohtia sitä millaiset perustelut sopivat kenellekin.

Joitain saattaa kiinnostaa ainoastaan talousvaikutukset, toisille merkitystä on erityisesti nuorten mielipiteillä, kolmas taas kaipaisi työntekijöiden ajatuksia esittämästäsi muutoksesta.

Ole avoin ja keskustele tavoitteistasi esimerkiksi esityksiä valmistelevien virkamiesten kanssa hyvissä ajoin.

Helppota tavoitteesi hahmottamista kokoamalla ajatukset yhteen miellekarttaan.

Argumentointi

TIEDÄ KENELLE PUHUT

Mieti etukäteen kehen yrität vakuuttaa. Erilaisiin toimijoihin vetoavat erilaiset argumentit. Joillekin talousnäkökulma on kaikista tärkein, toisiin vetoavat esimerkiksi kirkon opista tai perustehtävästä nousevat argumentit.

Argumentit voi karkeasti jakaa tunne- ja asiapohjaisiin perusteluihin. Usein molempien keinojen käyttäminen yhdessä on tehokkain tapa vakuuttaa kuulijat. Esimerkiksi nuorisotyöstä tehdyillä tutkimustuloksilla voit tukea omia kokemuksiasi seurakunnan nuorisotoiminnasta ja ajatuksiasi siitä, miten sitä tulisi kehittää.

Mieti etukäteen millaisia vasta-argumentteja aiheesta voi olla. Näin osaat reagoida vastakkaisiin näkemyksiin paremmin ja perustella miksi kannattamasi asia olisi seurakunnan edun mukainen. Kaikkia vastakkaisia näkemyksiä et todennäköisesti pysty kumoamaan, päätöksenteossa onkin usein kyse priorisoinnista ja arvovalinnoista.

FAKTAT TISKIIN

Päätöksentekijän tukena on runsaasti tietoa, kunhan sitä vain osaa etsiä. Tietoa siitä, mihin suuntaan kirkon nuorisotoimintaa halutaan kehittää ja millainen suunta koko kirkolle on päätetty ottaa, löydät [kirkon strategisten asiakirjojen sivustolta](#).

[Kirkon tilastokeskus](#) kerää nimensä mukaisesti tilastotietoa seurakuntien ja kirkon toiminnasta. Tilastotiedon avulla voit esimerkiksi verrata omaa seurakuntaasi muihin samantyyppisiin seurakuntiin tai koko kirkon kehityslinjoihin.

[Kirkon tutkimuskeskus](#) puolestaan tutkii uskonnollisuutta, arvoja ja kirkon toimintaa. Esimerkiksi kirkon [nelivuotiskertomuksista](#) löytyy arvokasta tietoa kirkon kehityksestä ja toiminnan muutoksista.

Juttele sinua kiinnostavaa päätöstä valmistelevan virkamiehen kanssa. Jos sinulla on muutosehdotus, voit kysyä millaisia ajatuksia se herättää ja liittykö siihen joitain näkökulmia, joita et ole osannut huomioida.

Kysy asiasta tuntemiltasi luottamushenkilöiltä tai muilta seurakunta-aktiiveilta. Onko jossain toisessa seurakunnassa ehkä jo kokeiltu ideaasi? Miten muissa seurakunnissa on vastattu pohtimiisi kysymyksiin? Yhdessä ratkaisujen etsiminen auttaa!

Lisää linkkejä löydät [linkkisivuiltamme](#).

JÄNNITTÄÄKÖ?

Aina välillä jännittää, sille ei nyt vain voi mitään. Esiintymistä harjoittelemalla ja omaan puheenvuoroon valmistautumalla voi kuitenkin opetella hallitsemaan tilannetta. Tässä muutama vinkki jännityksen taltuttamiseen:

1. VISUALISOI

Visualisoi puheenvuoron pitämistilanne. Mieti etukäteen mitä tilanteessa todennäköisesti tapahtuu ja miten itse toimit.

2. ALOITA KEVYESTI

Jos kokouksissa puhuminen kauhistuttaa voit vaikka aloittaa kysymällä jotain pientä asiaa ja haastaa itsesi sanomaan jotain jokaisessa kokouksessa, johon osallistut.

3. PYYDÄ JOTAKUTA TUKIHENKILÖKSESI

Jos esimerkiksi pidät puhetta, pyydä yleisössä olevaa tuttua pitämään yllä tsemppi-ilmettä aina kun katsot häneen. Voit myös harjoitella puhetta etukäteen kaverin kanssa tai käydä läpi esittämäsi asian tärkeimmät pointit.

4. OTA AIKASI

Useimmiten ihmiset puhuvat turhan nopeasti. Hengähdä ennen puhumisen aloittamista (suotavaa olisi jatkaa hengittämistä myös lauseiden välillä). Ota katsekontakti yleisöön ja anna ihmisille aikaa ymmärtää mistä olet puhumassa.

Vahvuuteni – Vahvuuksien kartoittaminen

KARTOITA OMAT VAHVUUTESI

- Mitä sinä tiedät?
- Missä olet hyvä?
- Keitä sinä tunnet?

Yllättävän suuri osa omasta osaamisesta karttuu tehden asioita, joista pitää. Tärkeää onkin miettiä omaa arkeaan ja harrastuksiaan taitojen näkökulmasta.

Tunnetko esimerkiksi seurakuntasi nuorisotoimintaa? Voisiko sanoa että olet kavereidesi kanssa juttelemalla kartuttanut melko paljon tietoa siitä mitä nuoret aikuiset toivovat kirkolta? Hahmotatko hyvin sen miten some toimii tai miten vähemmän aktiiviset seurakuntalaiset voisi tavoittaa viestintää uudistamalla?

Omiin vahvuksiisi saattaa kuulua myös se että tunnet kunnallispoliitikkoja ja tiedät mihin suuntaan esimerkiksi jokin kaavoituskysymys on menossa. Saatat toimia oppilaskunnassa ja pystyt sitä kautta haistelemaan ilmapiiriä koululla – vaikuttaako siltä että yhteistyötä seurakunnan ja koulun välillä voisi tiivistää?

MIKÄ ON SINULLE OIKEA TAPA VAIKUTTAA?

- Pidätkö esiintymisestä?
- Tykkäätkö jutella asioista kahvin äärellä?
- Mitkä ovat sellaisia yhteisöjä, joissa voisit keskustella tavoitteistasi luottamustehtävässä?

Luottamushenkilönä kokouksissa puhumisesta ei pääse mihinkään. Löydät enemmän vinkkejä kokouksissa puhumisesta Argumentointi-sivulta, mutta vaikuttamista tapahtuu paljon myös kokousten ulkopuolella.

Mieti mitkä ovat itsellesi luontaisimpia tapoja vaikuttaa. Paljon voi saada aikaan esimerkiksi kokouksia edeltävissä infotilaisuuksissa tai ohimennen muiden luottamushenkilöiden kanssa aiheesta juttelemalla. Jos vahvuutesi on rennoissa juttelutuokioissa kontaktin ottaminen, kannattaa sopia että joku toinen pitää pääpuheenvuoron ajamastanne asiasta kokouksessa.

Verkostoitumisessa on kyse myös siitä että haet ympärillesi ihmisiä, jotka tasapainottavat omia vahvuuksiasi. Tee yhteistyötä sellaisten toimijoiden kanssa, jotka täydentävät osaamistasi ja toimintatapojasi.

Yhteistyötä kannattaa tehdä rohkeasti myös erilaisten vaikuttajien kanssa. Viestisi voi olla vakuuttavampi jos sen takana seisoo luottamushenkilöitä erilaisista ryhmistä.

HAHMOTA, MISTÄ SAAT TIETOA

- Keitä kuuntelet?
- Mitä luet?
- Mistä muut saavat tietoa?

Mieti mistä saat tietoa ajankohtaisista asioista. Mitä kanavia seuraat, jotta tiedät mitä seurakunnassasi tapahtuu ja millaista keskustelua kirkossa ja kirkosta ylipäänsä käydään?

Usein esimerkiksi oma Facebook-uutisvirta saattaa täyttyä itsellesi todella tärkeästä aiheesta, josta taas vieressäsi kokouksissa istuva tyyppi ei ole koskaan kuullutkaan.

Vaikuttamista varten on hyvä tietää mistä muut puhuvat ja millaista tietoa heillä on. Analysoi omia tietolähtetäsi: Oletko niiden avulla muita nopeammin jonkun tiedon äärellä?

Jääkö sinulta puolestaan jotain tietoa saamatta jos keskityt liikaa vain tiettyihin medioihin? Voisitko tutustua enemmän esimerkiksi paikallislehtiin tai itsellesi tuntemattomampiin somekanaviin?

Millaisen tiedon varassa sinä teet päätöksiä? Millaisin taustatiedoin taas muut tulevat kokouksiin? Pohtimalla näitä kysymyksiä voit kehittää omia vaikuttamisen verkostoja ja hahmottaa miten muut toimivat.

Miten vaikuttaa? – Miten vaikuttaa alle 18-vuotiaana?

Alle 18-vuotiaan on mahdollista vaikuttaa kirkon toimintaan. Seurakuntavaaleissa valitaan seurakuntien luottamushenkilöt neljän vuoden välein.

Seurakuntavaaleissa äänestää saavat 16-vuotta viimeistään vaalipäivänä täyttävät seurakunnan jäsenet. Ehdolle voivat asettua 18-vuotta täyttäneet seurakunnan konfirmoidut jäsenet.

Seurakuntavaaleista löydät lisää tietoa [täältä](#).

Nuorten oman edustajan valitseminen / Nuorten vaikuttajaryhmän perustaminen

Yksi tapa saada nuorten ääni kuulumaan on valita nuorille omat edustajat osaksi nuorisotoimintaa ja päätöksentekoa.

Edustajia voi olla kaksi tai useampi ja voitte sopia seurakunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa siitä, mikä nuorten rooli seurakunnan päätöksenteossa on. Edustajat voivat esimerkiksi toimia seurakunnan nuorten äänenä nuorisotoiminnan suunnittelussa.

Jutelkaa tutun työntekijän tai luottamushenkilön kanssa toiveestanne valita seurakunnan nuorille omat edustajat.

Miettikää yhdessä miten nuorten edustajat voivat olla osana seurakunnan päätöksenteossa. Voisivatko edustajat esimerkiksi olla asiantuntijajäseninä nuorisotoiminnan vastuuryhmässä tai johtokunnassa?

Myös seurakuntiin pakolliseksi tullessa lapsivaikutusten arvioinnissa eli LAVA:ssa nuorten edustajilla voi olla rooli.

Valitkaa joukostanne seurakuntanne nuorten edustajat ja sopikaa pelisäännöistä.

Edustajia voidaan valita kaksi tai vaihtoehtoisesti hieman isompi vaikuttajaryhmä. Voitte myös sopia valitaanko edustajat vuodeksi tai kahden vuoden kaudelle.

Sopikaa siitä miten edustajat kysyvät muilta seurakunnan nuorilta mielipiteitä ja ideoita seurakunnan toiminnan kehittämiseen. Tämä voi tapahtua esim. muutaman kerran vuodessa nuorten illassa tai aina tarpeen mukaan.

Miettikää yhdessä mihin haluaisitte vaikuttaa? Millaisessa seurakunnassa teidän on hyvä olla?

Pitäisikö nuorten tiloihin päästä helpommin? Haluaisitteko osallistua enemmän jumalanpalvelusten suunnitteluun? Millaista isostoiminnan seurakunnassa pitäisi olla? Entä niiden nuorten, jotka eivät halua tai pääse isosiksi, millaista toimintaa heille pitäisi järjestää?

Tavoittaako seurakunnan viestintä nuoret tai pitäisikö sen? Seurakunnassa on paljon asioita joihin nuorilla on reippaasti asiantuntemusta ja ideoita. Antakaa äänen kuulua ja kerätkää kokoon idealistia.

Nuorten edustajat näkyville: esittäytymään seurakunnan työntekijöille ja luottamushenkilöille

Pitäisikö nuorten tiloihin päästä helpommin? Haluaisitteko osallistua enemmän jumalanpalvelusten suunnitteluun? Millaista isostoiminnan seurakunnassa pitäisi olla?

Entä niiden nuorten, jotka eivät halua tai päästä isosiksi, millaista toimintaa heille pitäisi järjestää? Tavoittaako seurakunnan viestintä nuoret tai pitäisikö sen? Seurakunnassa on paljon asioita, joihin nuorilla on reippaasti asiantuntemusta ja ideoita. Antakaa äänen kuulua ja kerätkää kokoon idealistia.

Lapsivaikutusten arviointi eli LAVA

Lapsivaikutusten arviointi eli LAVA velvoittaa arvioimaan ja huomioimaan päätösten valmistelussa sen millaisia vaikutuksia päätöksellä olisi kaikkiin alle 18-vuotiaisiin lapsiin ja nuoriin. LAVA astui voimaan 1.1.2015 ja siitä säädetään kirkkojärjestyksessä (23. luku 3§).

Käytännössä LAVA ei velvoita muuhun kuin vaikutusten arviointiin. Vaikka arvioitaisiin päätöksen olevan alle 18-vuotiaiden seurakuntalaisten kannalta huono, voidaan päätös silti tehdä. LAVAn ansiosta on kuitenkin mahdollista ottaa päätöksenteon valmisteluun mukaan nuorten näkökulma.

Lapsivaikutusten arvioinnin ohjeissa suositellaan lasten ja nuorten omien mielipiteiden kuulemista. Joissain seurakunnissa nuorten keskuudesta on valittu nuorten ryhmä jolta arviointivaiheessa voi kysyä nuorten ajatuksia tehtävistä päätöksistä.

[LAVA -sivulle](#) on koottu tietoa lapsivaikutusten arvioinnista.

Nuorten tulevaisuusseminaari Kirkko 2030

Nuorten tulevaisuusseminaari järjestetään vuosittain. Seminaariin kutsutaan mukaan kaksi alle 18-vuotiasta, konfirmoitua nuorta jokaisesta seurakunnasta ja kristillisestä järjestöstä. Seminaariviikonlopun aikana nuoret visioivat kirkon tulevaisuutta ja keskustelevat siitä piispan ja kirkolliskokousedustajien kanssa.

Seminaari tarjoaa luontevan mahdollisuuden nuorten äänen kuulemiseen niin paikallistasolla kuin valtakunnallisestikin. Seminaarin jälkeen nuoret vievät seminaariterveiset niin omaan kotiseurakuntaansa että kirkolliskokoukseen.

Aikaisemmat seminaarit ovat vaikuttaneet mm. nuorten äänesikärajan laskemiseen kirkollisissa vaaleissa ja isospankin syntyyn.

Lisää tietoa löydät [Nuorten tulevaisuusseminaarin](#) omilta sivuilta.

Linkkejä

Seurakuntaopiston yhteydessä toimiva Agricola-opintokeskus kouluttaa seurakuntien luottamushenkilöitä. [Tietoa koulutuksista ja tukea vaikuttamistyöhön.](#)

Kirkolla on runsaasti erilaisia strategioita ja kehittämissasiakirjoja, jotka ohjaavat seurakuntien toimintaa. Ne on koottu [Strategiset asiakirjat -sivustolle.](#)

Finlexistä löydät ajantasaisen lainsäädännön. [Kirkkolaki](#), [kirkkojärjestys](#) ja [kirkon vaalijärjestys](#) ohjaavat seurakuntien työtä ja luottamuselinten päätöksentekoa.

[Kirkon rahat](#) on Helsingin seurakuntayhtymän toteuttama sivusto siitä, mistä kirkko saa rahansa ja mihin ne menevät.

Kirkkohallitus ja Kirkkopalvelut ry. toteutti vuosina 2006–2009 Nuori aikuinen kirkon jäsenenä -projektin. Tietoa hankkeen tuloksista ja ideoita nuorten aikuisten toimintaan löydät [projektiraportista.](#)

Tutkimuksia seurakuntien ja kirkon luottamustoiminnasta

[Nuoret ikäryhmät ja seurakuntavaalit.](#) Henrietta Grönlund

[Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisut.](#)